

วารสารวิจัย ราชภัฏเชียงใหม่

ประจำปีี่ 17 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2559

RAJABHAT CHIANG MAI RESEARCH JOURNAL

วารสารวิจัยเพื่อรับใช้สังคม

ISSN 1513-8410

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

RAJABHAT CHIANG MAI RESEARCH JOURNAL

ประจำปี 17 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2559

ISSN 1513-8410

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย
อาจารย์ ดร.บงอร ฉัตรรุ่งเรือง

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร. ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิตชล ผลารักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ เขียนงาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา เจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร. เอกรัฐ บุญเชียง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา แซ่มซ้อย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ศรีพันธ์
รองศาสตราจารย์ เอนก ชิตเกษร
รองศาสตราจารย์ จักรภพ วงศ์ละคร
อาจารย์ ดร. กาญจน์ณภัทร ปัญญาโณ
อาจารย์ ดร. จตุพร เสถียรคง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปทมนันท์ นาคนิชรัตนันต์
รองศาสตราจารย์ ประวิทย์ พันผาสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิชัย สาเอี่ยม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุลดา จามจรี

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยพายัพ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ยุติ พิรพรพิศาล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิตชล ผลารักษ์
อาจารย์ ดร. พลรัตน์ พันธุ์แพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พหล ศักดิ์คะทนต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบา สิทธิการ
ดร. นายแพทย์ ชูสิน สีสัทกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรณพณี สันติกุล
รองศาสตราจารย์ ดร. พิชาภพ พันธุ์แพ
อาจารย์ ทิพาวัลย์ ตีการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์
นางณัฐธยาน์ บันทา
นางสาวศรัญญา ไชยวงศ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
โรงพยาบาลสารภี
Hong Kong Polytech University
มหาวิทยาลัยพายัพ
รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา
นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์ 0-5388-5959 โทรสาร 0-5388-5950

FOREWORD

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อตีพิมพ์งานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการศึกษา โดยบทความที่ได้รับตีพิมพ์ในวารสารนั้นจะเป็นบทความที่แสดงให้เห็นที่ประจักษ์ว่าสามารถนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่น อีกทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์ หรือ การเปลี่ยนแปลงแก่สังคมในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่การสร้างตระหนักรู้ การรับรู้ในปัญหา และแนวทางแก้ไขของชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่องในทุกฉบับที่ผ่านมา

ในวารสารฉบับนี้ยังคงเป็นการเผยแพร่ผลงานที่เต็มไปด้วยเนื้อหาทางด้านวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ หรือข้อมูล ที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์จากคณาจารย์ นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อที่จะนำไปสู่การยกระดับ คุณภาพชีวิต สังคม ชุมชน และท้องถิ่น และก่อให้เกิดประโยชน์ด้านวิชาการแก่ผู้ที่สนใจทั่วไป โดยมีบทความหลากหลายศาสตร์ ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา การจัดการ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และศิลปวิทยาการ ซึ่งมีเนื้อหาบทความที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านยุทธศาสตร์การค้า การท่องเที่ยว และแผนพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชุมชนที่เน้นการพัฒนา วางแผน และแก้ปัญหาของสังคมผู้สูงอายุ และการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีบทความที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะพื้นที่ชนบท และพื้นที่สูง รวมถึงมีบทความที่มีการศึกษาเสียงสะท้อนจากนักศึกษาแลกเปลี่ยนต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย เป็นต้น ซึ่งบทความต่างๆ เหล่านี้ได้ผ่านการพิจารณาและการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างเข้มข้นดังเช่น ที่ผ่านมา

กองบรรณาธิการขอขอบคุณนักวิจัยทุกท่านที่ได้ส่งบทความเข้ามาขอรับการตีพิมพ์ในวารสาร และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความในวารสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นเป้าหมายตามที่ได้ตั้งเอาไว้ อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ ในทางวิชาการของประเทศไทยต่อไป

กองบรรณาธิการ
วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

5

ยุทธศาสตร์ทีมประเทศไทยในการผลักดันการค้า การลงทุนระหว่างไทยและ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต่อการเตรียมความพร้อม
สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษา สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ณ นครหลวงเวียงจันทน์

นิชาภา เลิศประกายแสง

19

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมประเภท 3 ดาว
ในประเทศไทย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประชาคมอาเซียน

กฤษฎิยา มุลศรี รัตนา ลีดี และธิตินันท์ ชาญโกศล

33

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนชายขอบ จังหวัดศรีสะเกษ

พลพัทธ์ชัย งามแสง เจริญวิษญ์ สมพงษ์ธรรม และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์

47

การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการผลิตผักพื้นบ้านด้วยระบบฟิชปลอดภัย
ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรสำหรับผู้สูงอายุ

กานต์ชัยญา แก้วแดง

57

การพัฒนาบทเรียนวิทยาศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างสุขภาพผู้สูงอายุ
ด้วยภูมิปัญญาพื้นบ้านล้านนาด้านจิตบำบัด

อาทิตยา ใจเตี้ย

69

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการศึกษาในด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

พรวนา รัตน์ชูโชค

81

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความคงทนในการจำคำศัพท์กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา
ของนักศึกษาปกาเกอะญอ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ที่จัดกระบวนการสอนโดยกลวิธีลิ้นซ์

ศิวาพร มหาทำนุโชค

91

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูชาวต่างชาติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย

สแกนต์ ลอมศรี และนรินทร์ชัย พัฒนพงศา

103

การพัฒนาหลักสูตรสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงสำหรับนักศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเชียงดาว
และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

ภิญโญ คล้ายบวร และนรินทร์ชัย พัฒนพงศา

121

Thai Cultural Assimilation through Extra-curricular Activities:
A Case Study of Exchange Students at the Institute of International Studies,
Ramkhamhaeng University

Chatchawan Chaiyasat

**ยุทธศาสตร์ทีมประเทศไทยในการผลักดันการค้า การลงทุนระหว่างไทย
และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต่อการเตรียมความพร้อม
สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษา สำนักงานส่งเสริม
การค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์**

STRATEGY OF THAI TEAM ABOUT TRADE AND INVESTMENT BETWEEN THAI
AND LAOS READINESS FOR AEC: A CASE STUDY OF THAI TRADE CENTER,
VIENTIANE OFFICE OF COMMERCIAL AFFAIRS, ROYAL THAI EMBASSY

.....
นิชามภา เลิศประกายแสง

CHIANG MAI
RAJABHAT
UNIVERSITY

ยุทธศาสตร์ทีมประเทศไทยในการผลักดันการค้า การลงทุนระหว่างไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษา สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์

STRATEGY OF THAI TEAM ABOUT TRADE AND INVESTMENT BETWEEN
THAI AND LAOS READINESS FOR AEC: A CASE STUDY OF THAI TRADE CENTER,
VIENTIANE OFFICE OF COMMERCIAL AFFAIRS, ROYAL THAI EMBASSY

นิชาภา เลิศประกายแสง

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์ทีมประเทศไทยในการผลักดันการค้า การลงทุน ระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษา สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวางยุทธศาสตร์ของทีมประเทศไทยหรือสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการค้า การลงทุน เพื่อเตรียมความพร้อมผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจของไทยและลาว ภายใต้กฎระเบียบของ AEC ศึกษาทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวด้านการค้าการลงทุนของไทยและลาวเพื่อสร้างเสถียรภาพและความมั่นคง ภายใต้กรอบความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี พร้อมทั้งวิเคราะห์การพัฒนา รวมถึงโอกาสทางการค้าการลงทุนหลังจากที่รัฐบาลลาวเริ่มหันมาสนใจนโยบายเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุนมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 แบบ คือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ ผ่านการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชนไทยในลาว และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิผ่านการศึกษาเอกสารที่มีความเกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า ไทยมองว่าลาวไม่ได้มีสถานะแค่เป็นสมาชิกอาเซียน แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการให้ความร่วมมือเพื่อพัฒนาอาเซียนร่วมกัน ดังนั้นยุทธศาสตร์หลักที่ทีมประเทศไทยให้ความสำคัญ คือ การจับชีพจรลาว หมายถึงการพยายามปรับตัวเข้าหาและเข้าใจในความเป็นลาวให้มากขึ้น ด้วยความใกล้ชิดกันมากทั้งวัฒนธรรม ภาษา ฯลฯ ให้ความร่วมมือของไทยและลาวต้องมีการระมัดระวังและเคารพซึ่งกันและกันมากกว่าประเทศอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์ทางการค้า

การลงทุนของไทยและลาวจึงดำเนินไปในลักษณะได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย (win-win) เพื่อการบูรณาการทางเศรษฐกิจร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเดียวกันในปี 2559

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การค้า การลงทุนไทย-ลาว สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ABSTRACT

The research is aimed to study strategic planning of Thai team or Thai Trade Center in Vientiane, Laos on trade and investment in order to prepare driving of economic cooperation between Thailand and Lao People's Democratic Republic (Lao PDR) under AEC regulations to see which direction Thailand and Lao PDR are tending to expand trade and investment in order to make stability and security under framework of bilateral relationship, and analyze if trade and investment opportunity of Thailand in Lao PDR is developed in positive way after Laos government has turned to take an interest in liberalization of trade and investment more.

Research Methodology is to collect two kinds of data: collection of primary data via interview on related persons of both Thai government and private sectors in Lao PDR and collection of secondary data via study on related papers.

The study result revealed that, in Thai's view, Laos was just not an ASEAN member but also played a key role in giving cooperation to develop ASEAN together. Therefore, the main strategy to which Thai team gave precedence is to take pulse of Laos. This means trying to adjust itself to approach to and understand Laos. With similarity on culture, language, etc., so cooperation between Thailand and Lao PDR had to be carried out carefully with respect to each other more than that to other countries in order to strengthen their relationship and business partnership. For this reason, the relationship on trade and investment between Thailand and Lao PDR was carried out in win-win situation to integrate economic cooperation stably and prepare them before entering into ASEAN Economic Community in 2016.

Keywords: Strategy in Trade and Investment between Thai-Laos, Thai Trade Center in Vientiane, Lao PDR, ASEAN Economic Community

บทนำ

AEC หรือ ASEAN Economic Community ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นเป้าหมายการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองกับคู่ค้า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก รวมถึงมีการยกเว้นภาษีสินค้าบางชนิดให้กับประเทศสมาชิก ส่งเสริมให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง มั่นคง ประชาชนอยู่ดีกินดี โดยผ่านกรอบความร่วมมือต่างๆ ร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเติบโตไปพร้อมกันอย่างเท่าเทียม ดังนั้น การที่เราจะสร้างความร่วมมือกันได้ หนทางหนึ่งที่จะทำให้รู้จักและเข้าใจประเทศใดประเทศหนึ่งได้ดีที่สุดคือการเดินทางไปเยือนและมีประสบการณ์ด้วยตนเอง หรือการศึกษาความสัมพันธ์กับประเทศนั้นๆ อย่างลึกซึ้ง (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2555)

ผู้ศึกษามีโอกาสได้ใช้ชีวิตเก็บข้อมูลอยู่ที่เมืองลาวเป็นเวลา 5 เดือน ทำให้ทราบว่าคนไทยและคนลาวมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน แต่ต่างก็มีพัฒนาการในแบบของตน ภาษาไทยและภาษาลาวมีความคล้ายคลึงกัน สามารถสื่อสารกันเข้าใจได้ ชาวลาวทั่วไปมีอธยาศัยโอบอ้อมอารีและทำให้คนไทยรู้สึกคุ้นเคยได้ไม่ยาก อีกทั้งยังมีประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกันมาแต่โบราณ โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนความสัมพันธ์ ได้แก่ ความใกล้ชิดทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม โดยมีความสัมพันธ์ทางการทูตครบ 60 ปี เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2553 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาวได้ส่งเสริมเกื้อกูลกันมายาวนานจากปัจจัยหลายประการ อาทิ ความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม สภาวะแวดล้อมทางการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้เริ่มปฏิรูประบบเศรษฐกิจไปสู่ระบบเศรษฐกิจการตลาดในปี พ.ศ.2529 จนเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน และล่าสุด ลาวได้เข้าเป็นสมาชิกใหม่ขององค์การการค้าโลกเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2556 เป็นลำดับที่ 158 (ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2556) ดังนั้นการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการค้า การลงทุนของทั้งสองประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ประเทศที่มีจุดเด่นที่แตกต่างกัน สามารถนำจุดเด่นมาบูรณาการร่วมกันได้ เช่น ลาวมีวัตถุดิบทรัพยากรธรรมชาติ มีแรงงาน ที่ดิน ส่วนไทยมีเงินทุน เทคโนโลยี การบริหารจัดการ หากทั้งสองประเทศมีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาด้านการค้าการลงทุนร่วมกัน ก็จะทำให้มีการพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว บนพื้นฐานของความเท่าเทียม

การก้าวเข้าสู่ปีแห่งการเริ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีพรมแดนติดกัน เป็นบ้านพี่เมืองน้องอย่างลาว เพื่อทำความเข้าใจกับเพื่อนบ้านมากยิ่งขึ้น และยังเป็นโอกาสอันดีที่นักธุรกิจไทยจะได้เข้าไปลงทุนในลาวอย่างเสรีมากขึ้น ข้อได้เปรียบของนักธุรกิจไทยที่เข้าไปลงทุนในลาว (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2554) คือ ลาว ตั้งอยู่ในภูมิภาคที่มีศักยภาพในการขนส่งสินค้าไปยังประเทศอื่นๆ ของภูมิภาคได้ดี หากการดำเนินการเรื่องจุดตรวจปล่อยสินค้าร่วมกันเสร็จสิ้น ก็คงส่งผลให้ต้นทุนการนำสินค้าผ่านแดนลดลง และการขนส่งเป็นไปได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับไทยและลาว ในแง่โอกาสทางการค้า การลงทุน ว่าทีมประเทศไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะมีการวางยุทธศาสตร์ทางการค้าและการลงทุนกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างไร รวมถึงแนวโน้มการขยายตัวด้านการค้า การลงทุนของไทยและลาว ภายใต้กรอบความสัมพันธ์แบบทวิภาคีในการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก ตั้งแต่ภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงนักลงทุน เพื่อให้ชาวไทยและชาวลาวได้ปรับตัวเข้าหากัน สร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพในเวทีโลกต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการวางยุทธศาสตร์ของสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ ด้านการค้า การลงทุน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. เพื่อศึกษาทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวด้านการค้า การลงทุนระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
3. เพื่อศึกษาแนวทาง โอกาสการพัฒนาทางการค้าและการลงทุนของไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หลังจากที่มีรัฐบาลลาวมีนโยบายเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาเลือกอธิบายประเด็นดังกล่าวผ่าน 2 ทฤษฎีคือ

1. ทฤษฎีบูรณาการทางเศรษฐกิจ สามารถนำมาอธิบายเกี่ยวกับการปลุกดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจของทั้งไทยและลาว เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทฤษฎีนี้ถูกอธิบายไว้โดย Bela Balassa (ทิพรัตน์ บุปผะศิริ, 2551) ที่กล่าวถึงการบูรณาการทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค เมื่อนำมาอธิบายเชื่อมโยงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา จะเห็นได้ว่าเมื่อไทยและลาวเข้าสู่การเปิดประชาคมอาเซียนแล้ว การเตรียมความพร้อมของทั้งไทยและลาวจึงต้องมีการวางยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจให้บรรลุตามเป้าหมาย จึงพยายามวางยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจดังหลักทฤษฎีของ Bela Balassa ที่ได้เสนอขั้นตอนการบูรณาการทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคไว้ 5 ขั้นตอนด้วยกัน คือ การร่วมกันจัดตั้งเขตการค้าเสรีเป็นการขจัดอุปสรรคทางการค้าของทั้งสองประเทศ เพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างกันมากขึ้น จัดระบบภาษีศุลกากรไปในอัตราเดียวกัน พยายามให้ทั้งไทยและลาวเป็นตลาดร่วมโดยเปิดโอกาสให้ทุน แรงงาน มีการเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีมากขึ้น ขยายตลาดแรงงาน ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังพยายามที่จะกำหนดนโยบายสังคม เศรษฐกิจ การเงิน การคลังร่วมกัน ไปจนถึงการพยายามที่จะใช้นโยบายทางการเมืองและความมั่นคงเดียวกัน ทฤษฎีดังกล่าวช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อถูกนำมาใช้อธิบายในกรอบที่แคบลงก็สามารถทำให้เข้าใจถึงการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแบบทวิภาคีได้เช่นเดียวกัน หากความร่วมมือในระดับเล็กๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะเป็นรากฐานนำไปสู่การพัฒนาในระดับที่ใหญ่ขึ้นได้อย่างสมบูรณ์

2. ทฤษฎีการเจริญเติบโตอย่างสมดุล ซึ่งทฤษฎีนี้จะอธิบายถึงประเด็นเกี่ยวกับการลงทุน โดย Ragnar Nurkse (อภิชัย พันธเสน, 2539) มองว่า การลงทุนจะต้องกระทำขึ้นในทุกส่วนของระบบเศรษฐกิจเพื่อขยายตลาด จะเห็นว่าประเทศลาวมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่มากนัก รัฐบาลลาวจึงต้องการที่จะส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศของตน แต่เนื่องด้วยยังขาดนักลงทุนที่มีความสามารถ และขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ จึงต้องพึ่งพาการลงทุนจากต่างประเทศ โดยมีไทยเป็นประเทศที่เข้าไปให้ความช่วยเหลือและลงทุนในลาวเป็นจำนวนมาก รองจากจีนและเวียดนาม การลงทุนของไทยมีทั้งการลงทุนในรูปแบบอุตสาหกรรม ร้านอาหาร การบริการ รวมถึงสินค้าไทยที่นำเข้าสู่ลาวเป็นจำนวนมาก ทั้งไทยและลาวถือว่ามีลักษณะใกล้เคียงกันมาก ทั้งภาษา วัฒนธรรม รวมถึงสกุลเงินที่นิยมใช้เงินบาทในการอุปโภค บริโภค การค้าการลงทุนต่างๆ นอกจากนี้การที่นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อการจ้างแรงงาน ประชากรลาวมีงานรองรับมากขึ้น เป็นผลดีต่อประชากรของประเทศลาวที่จะยกระดับความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงแต่ลาวเท่านั้นที่ต้องพึ่งพิงไทย ไทยเองก็ต้องพึ่งพิงลาวในเรื่องของทรัพยากรที่ลาวยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ รวมไปถึงแหล่งพลังงานไฟฟ้า ซึ่งลาวเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าแหล่งใหญ่ที่สำคัญของไทย ดังนั้นไทยและลาวในฐานะมิตรประเทศจึงต้องปลุกดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจร่วมกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วยการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของ تیمประเทศไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการปลุกดันการค้า การลงทุนไทยในลาว เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเตรียมความพร้อมให้แก่กลุ่มทุนไทยที่สนใจเปิดธุรกิจในเมืองลาวเมื่อมีการเปิดเสรีมากขึ้น

ขอบเขตด้านพื้นที่ กำหนดพื้นที่ศึกษา ได้แก่ หน่วยงานราชการที่มีความเกี่ยวข้องในการกำหนดยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ และสถานประกอบการที่เข้าไปลงทุนในเขตพื้นที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขอบเขตของประชากรเป้าหมาย ประชากรเป้าหมาย คือ ตัวแทนจากกระทรวงการต่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพโดยแบ่งเป็น 2 กระบวนการ ดังนี้

การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัย ที่ได้มีการรวบรวมไว้แล้ว รวมทั้งข้อมูลจากข่าวสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น วารสาร สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ หนังสือตำราต่างๆ

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล โดยประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษา คือ ตัวแทนจากกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์ ภาคเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดจำนวน 8 ท่าน โดยมีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้ 1. อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายพาณิชย์ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ 2. เลขาธิการเอกฝ่ายพาณิชย์ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์ 3. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียนกระทรวงการต่างประเทศ 4. นักการทูตชำนาญการ กระทรวงการต่างประเทศ (อดีตเลขาธิการสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์) 5. ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย สาขานครหลวงเวียงจันทน์และรองประธานสภาธุรกิจไทย-ลาว 6. ที่ปรึกษาสภาธุรกิจไทย-ลาว 7. เจ้าของธุรกิจร้านอาหารโขงวิว นครหลวงเวียงจันทน์ (อดีตประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่) 8. ผู้ประกอบการด้านสมุนไพรไทยในเขตนครหลวงเวียงจันทน์ (เจ้าของร้านขายเครื่องสปา และเครื่องหอม)

ผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์บุคคลทั้ง 8 ท่าน โดยเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากแต่ละท่านมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสัมพันธ์ของทั้งไทยและลาว ทางด้านเศรษฐกิจการค้า ซึ่งบุคคลดังกล่าวล้วนมีประสบการณ์และข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน โดยผู้วิจัยได้ตั้งกรอบข้อคำถามไว้จำนวน 12 ข้อเกี่ยวกับข้อคิดเห็นแนวโน้มด้านเศรษฐกิจการค้า การลงทุนของลาว โอกาสการค้าของผู้ประกอบการไทยในลาว ทิศทางประเทศไทยกับการมีส่วนร่วมวางยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนของทั้งสองประเทศ ทิศทางความสัมพันธ์ในรูปแบบทวิภาคี เป็นต้น ซึ่งได้บทสรุปคำตอบที่สำคัญของแต่ละท่านดังนี้

ผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์	สรุปข้อมูล	ข้อค้นพบ
อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายพาณิชย์ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ (20 ตุลาคม 2557)	ประเทศไทยยึดหลักการดำเนินยุทธศาสตร์ไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 นโยบายของรัฐบาลที่ทางทีมประเทศไทยต้องนำมาปฏิบัติ จึงอยู่บนพื้นฐานของการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจของทีมประเทศไทยที่มีต่อลาวเน้นไปที่การใช้อาเซียนเพื่อเป็นฐานเชื่อมโยงไปสู่เวทีโลก ในบทบาทของการเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงต้องวางยุทธศาสตร์โดยเน้น 3 สิ่งหลัก คือ คน ตลาด และสินค้า สร้างมูลค่าสินค้าให้เพิ่มขึ้นและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
เลขาธิการเอกฝ่ายพาณิชย์ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์ (20 ตุลาคม 2557)	ไทยเคารพตามกฎเกณฑ์ พยายามสร้างงานให้คนลาว ฝึกฝนแรงงานลาว โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมของลาวเป็นหลัก นโยบายและยุทธศาสตร์ต่างๆ มาจากส่วนกลางหรือรัฐบาล โดยมีกระทรวงการต่างประเทศนำมาปรับใช้ โดยอิงตามหลักนโยบายต่างประเทศ	สถานเอกอัครราชทูต พยายามนำยุทธศาสตร์ของรัฐบาลมาปรับใช้ เพื่อกระตุ้นความสัมพันธ์กับลาว พยายามให้เกิดการร่วมทุนแบบ win-win เสนอให้มีการตั้งบริษัทร่วมกันระหว่างไทย ลาว และจีน เพื่อจะได้ก้าวไปพร้อมกันอย่างเท่าเทียม ในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์	สรุปข้อมูล	ข้อค้นพบ
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ (10 ธันวาคม 2557)	ในกรอบอาเซียนลาวมีความพยายามขับเคลื่อนตนเองให้ประเทศมีการพัฒนามากขึ้น ดังนั้นหากไทยแสดงความจริงใจฉันเพื่อนก็จะทำให้ความสัมพันธ์แน่นแฟ้นขึ้น และนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีในอนาคต	ไทยให้ความช่วยเหลือกับลาวผ่านโครงการ the Initiative for ASEAN Integration (IAI) เป็นความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนที่คอยช่วยเหลือ ลดช่องว่างระดับการพัฒนาในทุกๆ ด้าน เสริมสร้างความเชื่อมโยง หากประสบความสำเร็จ ไทยและลาวจะเติบโตไปพร้อมกันได้อย่างเท่าเทียม
นักการทูตชำนาญการ กระทรวงการต่างประเทศ (อดีตเลขานุการเอกสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์) (19 มกราคม 2558)	ลาวเป็นประเทศเกิดใหม่ที่มีทั้งทรัพยากรและภูมิศาสตร์ที่ตั้งที่ดี แต่ยังขาดประสบการณ์ อีกทั้งยังมีข้อจำกัดหลายฯ ด้าน เช่น จำนวนประชากร ค่านิยม ความเป็นอยู่ เป็นต้น ดังนั้น ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ไทย-ลาว จึงไม่ใช่ลักษณะคู่แข่ง แต่เป็นลักษณะการพึ่งพาจุดแข็งและช่วยกันกำจัดจุดอ่อนของแต่ละฝ่าย	รัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายด้านการต่างประเทศและเศรษฐกิจ โดยมีสำนักงานพาณิชย์และกระทรวงต่างประเทศรับนโยบายมาเป็นแผนงานและนำไปสู่การปฏิบัติ โดยใช้การทูตเชิงเศรษฐกิจ มีทีมประเทศไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์เป็นเหมือนตัวแทนของไทยในการเกาะประชุมผลักดันสู่ทางการค้า จัดกิจกรรมนำนักธุรกิจทั้งสองประเทศมาพบปะแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างกัน สร้างอำนาจการแข่งขันร่วมกัน
ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย สาขานครหลวงเวียงจันทน์ และรองประธานสภาธุรกิจ ไทย-ลาว (20 ตุลาคม 2557)	ไทยพยายามส่งเสริมการค้า การลงทุน ผ่านการจัดกิจกรรมระหว่างกัน เช่น การจัดสัมมนาให้ความรู้ด้านการค้า การลงทุน โดยให้นักลงทุนที่ประสบความสำเร็จมากกล่าวถึงประสบการณ์ต่างๆ ด้านการลงทุน ให้แก่นักลงทุนไทยและลาว รวมทั้งมีการเตรียมการจัดสภาสัญจรตามแขวงหลักต่างๆ	ทีมประเทศไทยพยายามกำหนดยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจของลาว โดยดูตัวอย่างจากองค์กร JETRO ของญี่ปุ่นเป็นหลัก มีการจัดตั้งองค์กรผู้แทนการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านและจัดทำศูนย์ข้อมูลและคลินิกปรึกษาด้านการค้า การลงทุน สำหรับ SME ขึ้น สิ่งเหล่านี้ถือเป็นยุทธศาสตร์ของไทยที่กำหนดขึ้น เพื่อให้การดำเนินเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศเป็นไปอย่างราบรื่น
ที่ปรึกษาสภาธุรกิจไทย-ลาว (19 ตุลาคม 2557)	ทีมประเทศไทยมีการนัดเจรจากันบ่อยครั้ง โดยการนำของท่านเอกอัครราชทูต เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการวางแผนทางเศรษฐกิจต่อลาว โดยจะเน้นจัดกิจกรรมระหว่างกัน พบปะกันตามวาระ	ไทยให้ความช่วยเหลือแก่ลาวเพื่อเตรียมความพร้อมทางเศรษฐกิจเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น การให้ทุนศึกษาดูงานการลงทุนในไทยแก่นักธุรกิจลาว ฝึกวิชาชีพให้ทั้งด้านเกษตร หัตถกรรม สร้างตราผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆ ให้ดูน่าเชื่อถือและมีคุณภาพมากขึ้น ทางสภาธุรกิจไทย-ลาวจะให้คำปรึกษาแก่นักลงทุนไทยที่เข้ามาลงทุน มีนักกฎหมายคอยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงทุน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาด้านการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ
เจ้าของธุรกิจร้านอาหาร ไชยวิ นครหลวงเวียงจันทน์ (อดีตประธานสภาหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่) (19 ตุลาคม 2557)	การค้า การลงทุนไทยในลาว จำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ ทิศทาง เป้าหมายในการดำเนินธุรกิจ โดยกลยุทธ์ทางธุรกิจประกอบไปด้วย ด้านการตลาด การผลิต และบริการ การเงิน รวมถึงการบริหาร ซึ่งจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า	ลาวมีการแปรผันจาก land locked เป็น land linked ยิ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้มีการค้า การลงทุนมากขึ้น หากไทยและลาวสามารถรวมเป็นหนึ่งเดียวกันทางเศรษฐกิจได้ จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการตอบสนองต่อเศรษฐกิจภายนอกได้เป็นอย่างดี

ผู้ให้สัมภาษณ์	สรุปข้อมูล	ข้อค้นพบ
ผู้ประกอบการ ด้านสมุนไพรไทยในเขต นครหลวงเวียงจันทน์ (เจ้าของร้านขายเครื่องสปา และเครื่องหอม) (19 ตุลาคม 2557)	ในการเปิดอาเซียนนั้น ไทยมีความพร้อมมาก นักธุรกิจไทยพยายามที่จะเข้ามาลงทุนในลาว จำนวนมาก เนื่องจากเห็นว่าลาวเป็นประเทศ ที่กำลังเติบโตขึ้นเรื่อยๆ และดึงดูดนักลงทุน จากต่างชาติ ดังนั้นไทยและลาวจะสามารถ พัฒนาความสัมพันธ์อันดีต่อไปได้ในอนาคต	กฎหมายของลาวยังไม่เปิดให้กับการลงทุนของคนไทย อย่างเต็มที่ การลงทุนจากต่างประเทศในลาว ต้องกระทำผ่านคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครอง การลงทุน ผู้ที่อยากลงทุนต้องยื่นคำร้องต่อกรมส่งเสริม การลงทุน วิสาหกิจลงทุนต่างประเทศต้องเริ่มจัดตั้ง ปฏิบัติการการลงทุนของตน ตามขั้นตอนโดยสอดคล้อง กับกฎหมาย จึงต้องการให้ลาวเปิดกฎหมายการลงทุน ให้มากขึ้น

ผลการวิจัย

ทีมประเทศไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จัดตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อให้บริการราชการในลาว ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และสามารถปฏิบัติการได้อย่างรวดเร็วและมีเอกภาพโดยมีหัวหน้าคณะผู้แทนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการ แต่งตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี นำโดยเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศลาว อัครราชทูตที่ปรึกษา ผู้ช่วยฝ่ายทหารบก ทหารอากาศ บริษัทการบินไทย ธนาคารพาณิชย์ไทย และข้าราชการของสถานเอกอัครราชทูต (สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์, 2554ก) ซึ่งมีหน้าที่หลักคือวางยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน เรื่องต่างๆ ของทุกหน่วยงานโดยรวมให้เหมาะสม สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในทุกๆ ด้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นผลดีต่อประเทศและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ประชุมหารือ และพิจารณาการจัดทำแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ แลกเปลี่ยนปัญหาและอุปสรรคที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ประสบ และแนวทางแก้ไข การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวต่างๆ ตลอดจนวิเคราะห์สถานการณ์อย่างใกล้ชิดและส่งสัญญาณเตือนภัยมายังส่วนกลางอย่างทันการ การรายงานการดำเนินงานสำคัญที่ผ่านมารวมทั้งภารกิจสำคัญที่จะดำเนินการต่อไป การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทวิภาคี รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคและแผนยุทธศาสตร์พหุภาคี และรวบรวมเสนอต่อเอกอัครราชทูต เพื่อรายงานต่อส่วนกลางตามระบบการรายงานแบบหลายทาง ปัจจุบันการวางยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจของทีมประเทศไทยในลาวนั้น มีการยึดเอาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2550) เป็นแนวทางในการวางแผนการผลักดันทางเศรษฐกิจไทยและลาว แผนพัฒนาฉบับดังกล่าวเน้นการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สร้างระบบการแข่งขันเสรีและเป็นธรรม ให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและบริการในภูมิภาคอาเซียน เน้นการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนให้ความสำคัญกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกเฉียงกลาง และกลุ่มเศรษฐกิจต่างๆ รวมทั้งนโยบายของคณะรัฐมนตรีในปัจจุบัน มีนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยลดปัญหาการส่งออกให้เกิดความคล่องตัว แสวงหาตลาดที่มีศักยภาพเพื่อขยายฐานการส่งออก เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง รวมทั้งการส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัล ในการรองรับการให้บริการของภาคธุรกิจ เร่งเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้าการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือที่มีผลบังคับใช้ และพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ เพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้ นโยบายของรัฐบาลมียุทธศาสตร์หลัก 8 ประการ เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ดังนี้ 1. ผลักดันการขยายการค้าและการลงทุนกับพันธมิตรในอาเซียนภายใต้ AEC และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก FTA โดยส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ไทย และผู้ประกอบการ

ในจังหวัดชายแดนไทยในการขยายการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า พัฒนาข้อมูลเชิงลึก ในด้านกฎระเบียบการค้าการลงทุนตลาด เพื่อสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย 2. พัฒนาและ ส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารและเกษตรแปรรูป เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตและการค้าสินค้าอาหารของโลก 3. พัฒนา ผู้ประกอบการไทยให้สามารถดำเนินธุรกิจได้ในต่างประเทศ โดยพัฒนาองค์ความรู้ด้านการค้าระหว่างประเทศให้แก่ผู้ประกอบการ 4. พัฒนาศักยภาพด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้า สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่สินค้าและบริการไทย 5. ส่งเสริมสินค้าและบริการเป็นกลุ่มอย่างครบวงจร รองรับแนวโน้มความต้องการใหม่ๆ ของตลาดโลก 6. สร้างภาพลักษณ์ ประเทศในฐานะผู้ผลิตและส่งออกสินค้าและบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือ 7. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ จากสื่อดิจิทัลและรูปแบบการค้าสมัยใหม่อื่นๆ 8. พัฒนาศูนย์ ระบบการทำงาน ตลอดจนระบบข้อมูลการค้าเพื่อการค้าบริการ และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง (สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์, 2554ข) โดยมีสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ นำโดยนางพิมล ปงกองแก้ว อัครราชทูตที่ปรึกษา ฝ่ายพาณิชย์ เป็นผู้จัดวางเป้าหมายการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการค้า การลงทุนไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ซึ่งสำนักงานแห่งนี้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจไทย มุ่งเน้นให้เกิดรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศ กลับเข้าสู่ประเทศ ยังเกี่ยวพันถึงการลงทุนและการจ้างงาน สร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและลาว ในการร่วมมือกันเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ โดยหน่วยงานนี้จะเป็นตัวแทนของไทยในลาวที่จะคอยตอบข้อสงสัย การค้าแก่ผู้นำเข้าในต่างประเทศ ตอบสนองความต้องการให้กับผู้ส่งออกไทย ต้อนรับและให้ข้อมูลแก่ผู้นำเข้าที่มาจาก ต่างประเทศ จัดคณะผู้แทนการค้ามาเยือน แสดงสินค้าที่กรมฯ จัดขึ้นในไทย ประชาสัมพันธ์งานแสดงสินค้าทั้งในและ ต่างประเทศ เก็บและปรับปรุงฐานข้อมูลการค้า รายชื่อผู้นำเข้า-ผู้ส่งออกไทย แก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางการค้า พัฒนาสินค้าและบริการ ติดตามความเคลื่อนไหวของคู่แข่งและสถานการณ์ด้านตลาด ประสานงานสื่อมวลชน ในต่างประเทศ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และให้คำแนะนำแก่นักธุรกิจในประเทศที่สนใจไปลงทุนหรือทำธุรกิจในประเทศไทย

ฝ่ายลาวเองก็มีการกำหนด 6 ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ (กิดสะหนา วงไซ และทัมมา เพ็ดวิไซ, 2555) เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน ดังนี้ 1. ให้ความสำคัญในการอำนวยความสะดวกด้านการค้าของกระทรวงและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง 2. ทำให้ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการค้า และการแจ้งเสียภาษี มีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว แต่สอดคล้องกัน 3. ปฏิบัติตามข้อตกลงการค้าสองฝ่าย อนุภูมิภาค ภูมิภาค และสากล ตามที่มีสนธิสัญญาร่วมกันอย่างเข้มงวด 4. พัฒนาและ เพิ่มความแข็งแกร่งแก่ภาคเอกชนให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระเบียบกฎหมาย 5. จัดเตรียม เครื่องอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานการค้าและภาษี เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ 6. จัดตั้ง กองเลขาอำนวยความสะดวกด้านการค้า โดยลาวได้ให้ความสำคัญกับ 6 ยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นพิเศษ เพราะเป็นส่วนหนึ่ง ในการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นนโยบายสู่ทุกทะเล ซึ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปรับปรุง หลักกฎหมาย และอำนวยความสะดวกให้ภาคเศรษฐกิจ ภาครัฐ และภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ มีปัจจัยพื้นฐานสำหรับการเปลี่ยนเป็นประเทศอุตสาหกรรมและทันสมัย เพื่อมุ่งหลุดพ้นจากความยากจน บุคลากรศึกษา บุคลากรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บุคลากรบริหารระบบ ระเบียบ ให้ลาวพ้นจากการเป็นประเทศด้อยพัฒนาได้ ในปี 2563 ปัจจุบันมีนักลงทุนต่างชาติจำนวนมากต้องการเข้าไปทำการค้า การลงทุนกับลาว เนื่องจากลาวเป็นจุดที่เชื่อมโยง ไปยังประเทศต่างๆ ได้ มีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ การเมืองมีเสถียรภาพ เหมาะแก่การเป็นฐานการผลิต เพื่อการส่งออก นอกจากนี้ยังมีสิทธิประโยชน์ให้แก่การลงทุน กฎหมายการค้า การลงทุนก็ได้มีการปรับปรุงมากขึ้น ทำให้ ปัจจุบันลาวมีการขยายตัวด้านสิ่งปลูกสร้างจำนวนมากทั้งสถานที่ราชการ ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า หมู่บ้าน เป็นต้น (สภาธุรกิจ ไทย-ลาว, 2555)

จากการศึกษาผ่านเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแนวทางการวางยุทธศาสตร์ของสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวง เวียงจันทน์ ด้านการค้า การลงทุน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

พบว่าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีเป้าหมายมุ่งสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เพื่อให้บูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นยุทธศาสตร์หลักที่ทีมประเทศไทยและสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศได้ให้ความสำคัญ ถูกเรียกว่า การจับชีพจรลาว (สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์, 2555ข) หมายถึงการพยายามปรับตัวเข้าหาและเข้าใจในความเป็นลาวให้มากขึ้น ด้วยความใกล้เคียงกันมากทั้งด้านวัฒนธรรม ภาษา ฯลฯ ทำให้ความร่วมมือของไทยและลาวต้องมีการระมัดระวังและเคารพซึ่งกันและกันมากกว่าประเทศอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์ทางการค้า การลงทุนของไทยและลาวจึงดำเนินไปในลักษณะได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย ดังนั้นสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ และทีมประเทศไทย ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงมีการวางยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจไทย-ลาว ไว้ 12 ข้อหลัก (สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์, 2555ค) ได้แก่

1. ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่การค้าไทย-ลาว ใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของลาวเป็นจุดกระจายสินค้าไทย และเป็นจุดเชื่อมโยงทางการค้าในภูมิภาค รักษาภาพลักษณ์ที่ดีของสินค้าไทย
2. ส่งเสริมการลงทุนของไทยในลาว ย้ายฐานการผลิตไปยังลาวในสาขาที่ลาวมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ
3. เพิ่มความแข็งแกร่งและความมั่นคงของเศรษฐกิจลาวยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนลาว เพื่อให้ลาวเป็นตลาดรองรับสินค้าไทย เป็นแหล่งทางเลือกสำหรับการลงทุนของไทย และเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างความมั่นคงและความมั่งคั่งของไทย
4. ส่งเสริมให้ไทยเป็นคู่ค้าอันดับต้นๆ ของลาวและส่งเสริมให้มีปริมาณการค้าระหว่างกันมากขึ้น
5. ทำให้ไทยเป็นนักลงทุนลำดับต้นๆ ของลาว เมื่อพิจารณาจากมูลค่าการลงทุนสะสม
6. จัดกิจกรรมงานแสดงสินค้า Thailand exhibition ที่ลาว เพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และส่งเสริมความสนใจเกี่ยวกับประเทศไทยและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
7. ดำเนินโครงการความร่วมมือไทย-ลาว เพื่อเพิ่มศักยภาพให้ลาวเป็นฐานการผลิตและป้อนผลผลิตการเกษตรไปยังไทย
8. นำนักธุรกิจลาวไปร่วมงานแสดงสินค้าในประเทศไทย เพื่อสร้างประสบการณ์การค้าในระดับสากลและสนับสนุนให้ไทยเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนในภูมิภาค
9. ให้ลาวอยู่ในแผนการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
10. ส่งเสริมการลงทุนของไทยในสาขาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะจุดที่มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับจังหวัดใกล้เคียงของไทยได้
11. ให้ลาวเป็นจุดเชื่อมโยงทางการคมนาคมในภูมิภาคจากไทยไปยังจีน พม่า และเวียดนาม และ
12. ให้สิทธิประโยชน์พิเศษทางด้านภาษีแก่ประเทศลาวภายใต้กรอบอาเซียน โดยลดอัตราภาษีนำเข้าลงเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานผลิตสินค้า รวมทั้งเพาะปลูกพืชในลาว เพื่อส่งกลับมาแปรรูปในประเทศไทย ยุทธศาสตร์เหล่านี้ จะช่วยผลักดันความสัมพันธ์ไทย-ลาวทางเศรษฐกิจ ให้บูรณาการร่วมกันได้ เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งไทยและลาวก็จะเป็นมิตรประเทศที่แข็งแกร่ง พร้อมเผชิญกับปัญหาต่างๆ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวด้านการค้า การลงทุนระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

พบว่าทั้งไทยและลาว ต่างพยายามสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศของตน ผ่านการสร้างความร่วมมือต่อกันครอบคลุมในทุกมิติการค้าและการลงทุน สังเกตได้จากข้อมูลการค้า การลงทุนระหว่างไทยและลาวตลอด 4 ปีที่ผ่านมา มีมูลค่าการค้าการส่งออก-นำเข้าเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี สะท้อนถึงความมุ่งมั่นตั้งใจในการขยายตัวด้านการค้าร่วมกัน เพื่อมุ่งผลักดันการขยายตัวด้านการค้า การลงทุนระหว่างกัน โดยได้ตั้งเป้าหมายเพิ่มมูลค่าการค้าทั้ง 2 ฝ่าย จาก 4,000 ดอลลาร์สหรัฐ เป็น 8,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2559 (สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์, 2555ก) ผ่านการอำนวยความสะดวกทั้งด้านการค้าและการลงทุน ลดข้อจำกัดและอุปสรรคต่อธุรกิจการค้า ส่งเสริมการแสดงสินค้าตลอดจนความร่วมมือทางวิชาการ นอกจากนี้ยังมีการประชุมแผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจร่วมกัน เพื่อกระชับความร่วมมือด้านการค้าและลดข้อจำกัดต่างๆ ในส่วนของผู้ประกอบการจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่ แสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจมากขึ้น ซึ่งลาวได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนไว้ 8 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอและรองเท้า สินค้าเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมแปรรูปและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การพัฒนาฝีมือแรงงาน การก่อสร้าง เหมืองแร่ การท่องเที่ยว การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำและถ่านหิน ภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียนนั้น ทั้งไทยและลาวจะต้องร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างทัศนคติใหม่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้บูรณาการทางเศรษฐกิจร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทาง โอกาสการพัฒนาทางการค้าและการลงทุนของไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหลังจากที่รัฐบาลลาวมีนโยบายเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน

พบว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในฐานะประเทศสมาชิกใหม่ในอาเซียน ได้เร่งปรับตัวในหลายๆ ด้าน กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของลาว พยายามที่จะปรับโครงสร้าง ระเบียบ กฎหมาย มาตรฐานการผลิตและคุณภาพสินค้าต่างๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถรองรับการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของภูมิภาค การพัฒนาเศรษฐกิจของลาวในปัจจุบันได้มีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การบูรณาการทางเศรษฐกิจ โดยลาวได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การค้า ทำให้ขั้นตอนการประกอบธุรกิจมีความสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส เป็นระบบมากขึ้น โดยรัฐบาลลาวได้ดำเนินการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 เป็นนโยบายสี่บุกทะลุ ซึ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปรับปรุงหลักกฎหมาย และอำนวยความสะดวกให้ภาคเศรษฐกิจ ภาครัฐ และภาคเอกชน รัฐบาลลาวส่งเสริมให้ลงทุนในทุกสาขา กิจการ และทุกเขตแดนทั่วประเทศ ยกเว้นเขตและกิจการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและความสงบของชาติ มีผลกระทบที่ร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ การที่รัฐบาลลาวเริ่มเปิดเสรีการค้า การลงทุนมากขึ้น เป็นการเปิดโอกาสทางการค้า การลงทุนให้แก่ไทยอย่างมาก เนื่องจากลาวมีพรมแดนติดกับไทยในหลายจังหวัด และมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ช่วยอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้า การที่อุปสรรคทางการค้า ทั้งภาษีและไม่ใช่ภาษีถูกผ่อนปรนลง เปิดโอกาสให้สินค้าได้เคลื่อนย้ายอย่างเสรี ส่งผลให้ปริมาณการค้าเพิ่มขึ้น แม้ว่าไทยจะต้องเผชิญกับคู่แข่งชาติอื่นๆ ที่พยายามเข้ามาลงทุนในลาวเช่นเดียวกัน แต่ไทยก็ยังถือเป็นคู่ค้าลำดับต้นๆ ของลาว ยังต้องมีการพึ่งพิงกันในหลายๆ เรื่อง อีกทั้งปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างในลาวเป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้ไทยและลาวมีการค้าขายระหว่างกันมากขึ้น เพราะลาวยังเชื่อถือในคุณภาพของสินค้าไทย โดยสินค้าไทยได้ประโยชน์จากการเป็นประตูการค้าเชื่อมลาวไปสู่ตลาดโลก ในขณะนี้จึงเป็นการดีที่นักลงทุนไทยจะเข้าไปทำการค้าการลงทุนในลาว ภายใต้กฎระเบียบของเออีซีที่มีความเสรีมากขึ้น

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า การเตรียมความพร้อมเข้าสู่การบูรณาการทางเศรษฐกิจ โดยลาวได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การค้า ทำให้ขั้นตอนการประกอบธุรกิจมีความสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นระบบมากขึ้น และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีเป้าหมายมุ่งสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เพื่อให้บูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นยุทธศาสตร์หลักที่ทีมประเทศไทยและสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศได้ให้ความสำคัญ ถูกเรียกว่า การจับชีพจรลาว ทั้งนี้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในฐานะประเทศสมาชิกใหม่พร้อมด้วยทรัพยากรที่เป็นที่ต้องการของประเทศต่างๆ ได้เร่งปรับตัวในหลายๆ ด้าน เพื่อจะปรับโครงสร้าง ระเบียบ กฎหมาย มาตรฐานการผลิตและคุณภาพสินค้าต่างๆ ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล (2553) ที่กล่าวไว้ว่า ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่ไม่มีความแน่นอนและมีปัญหาทั่วโลกอันมีต้นเหตุจากวิกฤติการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา และลุกลามมาทั่วเอเชีย แต่การรวมตัวเกิดเป็นสหภาพยุโรป (EU) ได้แสดงให้เห็นถึงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ กลุ่มประเทศอาเซียนที่อุดมไปด้วยแหล่งอาหารและพืชเศรษฐกิจ จึงเห็นความสำคัญในความร่วมมือกันเพื่อต่อรองกับกลุ่มที่กุมอำนาจทางเศรษฐกิจอื่นๆ จึงได้วางเป้าหมายในปี 2558 ที่จะมีการรวมตัวกันเพื่อสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Union) และพร้อมใจในการกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร เลขานุการอาเซียนทุกคนที่มาดำรงตำแหน่งจะต้องดำเนินการให้เกิดเสรีด้านการค้าและด้านบริการ (Free trade area) โดยจัดประชุมให้เกิดข้อตกลง ความร่วมมือในการรับรองวิสัยทัศน์ระหว่างกัน ในปี 2558 กลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ หรืออาเซียน+3 หรืออาเซียน+6 ประเทศจะมีการตกลงร่วมกันแบบพหุภาคีเพื่อเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจของภาคพื้นเอเชียทั้งหมด เมื่อมีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกิดขึ้น ประชาชนชาวไทยทุกคน

ต้องร่วมกันคิด นำพาประเทศชาติให้มีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นไทยต่อไปในโลกแห่งอนาคต โดยมีคำกล่าวว่า “The earth is flat” ให้ความหมายถึงโลกปัจจุบันแคบลง เพราะมองเห็นทุกคนทั่วโลก เนื่องจากเชื่อมโยงถึงกันหมดและติดต่อกันได้อย่างรวดเร็ว ความรู้ทุกแขนง ข้อมูลข่าวสาร การเงินระหว่างประเทศ การผันแปรของตลาดหุ้น รวมไปถึงโรคติดต่อ ล้วนแล้วแต่เข้าใกล้ตัวเรามากขึ้นอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการและผสมผสานเข้าไปในทุกกระบวนการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การให้เร็วขึ้น ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปใช้เวลาในการพัฒนาขึ้นมาได้ไม่นานเกิน 20 ปี จนปรับให้กลายเป็นสหภาพยุโรป และด้วยความรวดเร็วของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเศรษฐกิจที่พัฒนาบนกระแสแห่งโลกาภิวัตน์ และยังมีคุณสมบัติคล่องตัวกับงานวิจัยของปีเตอร์ บัลด์วิน (Baldwin, 1997) ที่กล่าวว่า ภาวะเศรษฐกิจถดถอยในเอเชียทำให้มีการชะลอตัวเกี่ยวกับการลงทุน ดังนั้นรัฐบาลของประเทศอาเซียนจึงพยายามที่จะวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการค้า การลงทุนให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ แต่การเตรียมตัวเพื่อรวมกันเป็นประชาคมอาเซียนในอนาคตนั้น ประเทศต่างๆ จะต้องลดอุปสรรคการค้า กฎระเบียบต่างๆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศร่วมกัน ภาคเอกชนจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับเศรษฐกิจในปัจจุบันมากขึ้น ส่วนภาครัฐจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบและแก้ไขอุปสรรคทางการค้าให้เอื้ออำนวยต่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การค้าเสรี เมื่อประเทศต่างๆ ก้าวเข้าสู่การค้าแบบเสรีแล้ว จะทำให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวมาก โดยเฉพาะในลาวที่มีความต้องการด้านสินค้าอุปโภค บริโภคและสินค้าทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจภายใน ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาวนั้น กล่าวว่า มีความสัมพันธ์ที่ถูกพัฒนาขึ้นภายใต้นโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า และให้การสนับสนุนการลงทุนของนักธุรกิจไทยในลาว ทั้งสองรัฐบาลได้พยายามขจัดปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ ตลอดจนไทยได้ให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการแก่ลาว เพื่อเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรของลาว เพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยทั้งสองประเทศมีปัจจัยสนับสนุนคือ มีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน รากฐานทางภาษาลาวคล้ายกัน สื่อสารกันได้ง่ายกว่าประเทศอื่นๆ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่ทั้งนี้ทั้งสองประเทศยังคงมีอุปสรรคระหว่างกัน

ทั้งนี้ จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าภาวะเศรษฐกิจถดถอยในเอเชียทำให้มีการชะลอตัวเกี่ยวกับการลงทุน ดังนั้นรัฐบาลของประเทศอาเซียนจึงพยายามที่จะวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการค้า การลงทุนให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ แต่การเตรียมตัวเพื่อรวมกันเป็นประชาคมอาเซียนในอนาคตนั้น ประเทศต่างๆ จะต้องลดอุปสรรคการค้า กฎระเบียบต่างๆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศร่วมกัน ภาคเอกชนจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับเศรษฐกิจในปัจจุบันมากขึ้น ส่วนภาครัฐจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบและแก้ไขอุปสรรคทางการค้าให้เอื้ออำนวยต่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การค้าเสรี เมื่อประเทศต่างๆ ก้าวเข้าสู่การค้าแบบเสรีแล้ว จะทำให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวมาก โดยเฉพาะในลาวที่มีความต้องการด้านสินค้าอุปโภค บริโภคและสินค้าทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจภายใน อีกทั้งมีการคาดการณ์ว่าลาวในอนาคตจะมีการขยายตัวสูง เนื่องจากมีภูมิศาสตร์ โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับที่ดีจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล พบว่า การลงทุนของไทยและลาวยังเผชิญอุปสรรคในหลายๆ ด้าน เช่น

1. นักลงทุนไทยส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษากฎระเบียบที่ชัดเจนก่อนการเข้ามาลงทุน และผ่านคนกลางที่เป็นเครือข่ายหรือบุคคลสำคัญของลาว ทำให้การประกอบกิจการไม่ประสบผลสำเร็จ
2. กฎระเบียบของลาวมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยและไม่ชัดเจน เพื่อคุ้มครองคนในประเทศ อาทิ การกำหนดอาชีพรองรับสำหรับคนในประเทศ กำหนดเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจมากขึ้น ทำให้ธุรกิจบางประเภทต้องขออนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำ หรือต้องร่วมทุนกับนักลงทุนภายในประเทศ
3. แรงงานราคาต่ำ แต่ยังขาดแคลนและไร้ฝีมือ
4. นักลงทุนต่างประเทศเริ่มให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในลาวกันมากขึ้น ทำให้นักลงทุนไทยมีคู่แข่งเพิ่มขึ้น
5. มีการลอกเลียนแบบสินค้าไทยที่ขายดีในตลาดลาว ทำให้ผู้ประกอบการขาดความเชื่อมั่นในสินค้าไทย

อย่างไรก็ตามอุปสรรคเหล่านี้สามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลงให้มีการพัฒนาขึ้นได้ โดยนักลงทุนไทยควรมีการศึกษา กฎระเบียบให้ชัดเจนก่อนการลงทุน ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ตามกลไกการบริการของรัฐ ด้านการขาดแคลนแรงงานควรใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือต่างๆ เพื่อทดแทนแรงงานให้มากขึ้นหรือมีการอบรม สอนงานก่อนการทำงาน และด้านการลอกเลียนแบบสินค้า หากสินค้าใดขายดีเป็นที่นิยมควรนำไปจดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้เกิดความคุ้มครองในสินค้าดังกล่าว เป็นต้น

ภายใต้การบูรณาการทางเศรษฐกิจ ปัญหาหลัก คือ ความรู้สึกเรื่องชาติ เนื่องจากไทยและลาวต่างก็ยังปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติมากกว่าผลประโยชน์แห่งภูมิภาค อีกทั้งยังมีความเป็นชาตินิยมและรักษาอธิปไตยของตน ทั้ง 2 ประเทศจึงพยายามวางแผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนครอบคลุมในทุกมิติ โดยตั้งเป้าหมายเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันให้ได้เป็น 2 เท่า ในปี 2559 โดยรัฐบาลทั้ง 2 ประเทศควรอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน แก้ไขข้อบกพร่องในความร่วมมือระหว่างกันทุกภาคส่วน ความสัมพันธ์ของไทยและลาวในอนาคต ควรใช้ประโยชน์จากความใกล้ชิดและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันมาพัฒนาร่วมกัน ซึ่งขณะนี้ ลาวตื่นตัวในการเข้าเป็นประชาคมอาเซียนเป็นอย่างมาก โดยจัดให้มีหน่วยงานอาเซียนประจำแต่ละแขวง เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในประเทศ พร้อมกับลดช่องว่างของการพัฒนาระหว่างประเทศ ส่งเสริมกฎหมายมาตรฐานของเออีซีเข้ามารองรับประโยชน์ระหว่าง 2 ประเทศ แต่ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เกิดจากการที่ทั้งสองประเทศไม่เข้าใจกฎระเบียบร่วมกันอย่างแท้จริง ความไม่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน ด้วยเหตุนี้ทางสถานเอกอัครราชทูตจึงได้มีการหารือกับทีมประเทศไทยให้ช่วยกันประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนของไทยกับหน่วยงานของลาว ให้มีโอกาสส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินงาน รวมถึงจัดกิจกรรมระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนของทั้งไทยและลาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการปรับตัวเข้าหากัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้าไปลงทุนในลาวสามารถศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยในเบื้องต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ และมองเห็นภาพรวมเกี่ยวกับการค้า การลงทุนของไทยและลาว อีกทั้งมีแนวทางในการขอคำแนะนำเมื่อต้องการเข้าไปลงทุน

2. หน่วยงานในภาครัฐสามารถศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยนี้ โดยมองจุดบกพร่องหรือจุดที่ควรสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินการผลักดันการค้า การลงทุนระหว่างไทยและลาวในภาพรวม เพื่อนำไปปรับใช้ในการวางแผนหรือกำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่จะดำเนินต่อประเทศลาวต่อไป ซึ่งจะทำให้ไทยและลาวเติบโตไปด้วยกันอย่างมั่นคงและมีเสถียรภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเชิงติดตามหลังจากการก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อศึกษาว่าไทยและลาวจะร่วมกันขยายการค้าการลงทุนให้มีเสถียรภาพและความมั่นคง บรรลุเป้าหมายการเป็นตลาดร่วมและสร้างขีดความสามารถร่วมกันได้ และมีการเปิดเสรีในการลงทุนมากขึ้นน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2555. **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์. (แผ่นพับ).
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. 2550. ข้อมูลพื้นฐานประเทศลาว. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://www.dephtai.go.th> (2 กุมภาพันธ์ 2558)
- กิตติธนา วงษ์ และทัมมา เพ็ชร์วิชัย. 2555. โอกาสใหม่ทางเศรษฐกิจใน สปป.ลาว. ใน **Business news สภาธุรกิจไทย-ลาว**. สปป.ลาว: สภาธุรกิจไทย-ลาวเวียงจันทน์.
- ทิพรัตน์ บุบผะศิริ. 2551. ทฤษฎีการบูรณาการทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศโดย Bela Balassa. ใน **เอกสารประกอบการสอนวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. 2556. สปป.ลาว **น้องใหม่ WTO ลำดับที่ 158**. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://www.thai-aec.com/693> (10 มกราคม 2558)
- สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล. 2553. **แผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี ค.ศ.2015**. กรุงเทพฯ: สันทวิกิจ พรินติ้ง.
- สภาธุรกิจไทย-ลาว. 2555. ประเทศลาวยังมีความต้องการเทคโนโลยี. ใน **Business news สภาธุรกิจไทย-ลาว**. สปป.ลาว: สภาธุรกิจไทย-ลาวเวียงจันทน์.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. 2554. **คู่มือการลงทุน สปป.ลาว**. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์. 2554ก. **แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหรือทีมประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์**. นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว: สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์.
- _____. 2554ข. **บทบาทของทีมประเทศไทยในลาว**. นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว: สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์.
- _____. 2555ก. **การเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว: สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์.
- _____. 2555ข. **โอกาสทางการค้า การลงทุนไทย-ลาวใน AEC**. เอกสารในงานสัมมนาหัวข้อ โอกาสทางการค้า การลงทุนไทย-ลาวใน AEC ณ โรงแรมเมอร์เคียว เวียงจันทน์, 10 กรกฎาคม 2555.
- _____. 2555ค. **รัฐบาลเตรียมวางยุทธศาสตร์เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว: สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์.
- อภิชัย พันธเสน. 2539. **แนวคิด ทฤษฎี และภาพรวมของการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์ พรินติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด.
- Baldwin, P. 1997. **Planning for Asean**. research report. Hongkong: The Economist Intelligence Unit.

การสัมภาษณ์

- เจ้าของธุรกิจร้านอาหารโขงวีว นครหลวงเวียงจันทน์ (อดีตประธานหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่). 19 ตุลาคม 2557. สัมภาษณ์. ที่ปรึกษาสภาธุรกิจไทย-ลาว. 19 ตุลาคม 2557. สัมภาษณ์.
- นักการทูตชำนาญการ กระทรวงการต่างประเทศ (อดีตเลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์). 19 มกราคม 2558. สัมภาษณ์.
- ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย สาขานครหลวงเวียงจันทน์ และรองประธานสภาธุรกิจไทย-ลาว. 20 ตุลาคม 2557. สัมภาษณ์.
- ผู้ประกอบการด้านสมุนไพรไทยในเขตนครหลวงเวียงจันทน์ (เจ้าของร้านขายเครื่องสปา และเครื่องหอม). 19 ตุลาคม 2557. สัมภาษณ์.
- ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. 10 ธันวาคม 2557. สัมภาษณ์.
- เลขานุการเอกฝ่ายพาณิชย์ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์. 20 ตุลาคม 2557. สัมภาษณ์.
- อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายพาณิชย์ ณ นครหลวงเวียงจันทน์. 20 ตุลาคม 2557. สัมภาษณ์.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศ.ดร.กิตติชัย วัฒนานิก	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.มนตรี แย้มกลีกร	มหาวิทยาลัยบูรพา
ศ.ดร.มนัส สุวรรณ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.โกสุม สายใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ศ.ดร.อารี วิบูลย์พงษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ศ.อำนาจ ขนนไทย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.กรรณิกา เจริญชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ศ.ดร.สายสมร ล้ายอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ทพ.ดร.สุรสิงห์ วิศวรัตน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
รศ.ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ดร.นพ.ชูสิน สิลพัทธ์กุล	โรงพยาบาลสารภี
รศ.ดร.วิบูลย์ รัตนปาปนันท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.บุรินทร์ สิทธิพงศ์	โรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์
รศ.ดร.สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธุ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รศ.ดร.ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.วรรณพณี สันติกุล	Hong Kong Polytech University
รศ.ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Professor Andreas Zins	Vienna University
รศ.เพทาย พงษ์เพียรจันทร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.บุษบา สิทธิการ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
รศ.ดร.ธวัชชัย รัตน์ขเลศ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.เอนก ชิตเกษร	มหาวิทยาลัยพายัพ
อ.ดร.ธนะชัย พันธเกษมสุข	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.โกศล มีคุณ	สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
อ.ดร.วรรณพร ทะพิงค์แก	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.วรรณภา ศิลปอาชา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รศ.ดร.พัชรินทร์ ระวียัน	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ร.ท.หญิง ดร.เกตุศิริ เจริญวิศาล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่
รศ.ธีรภัทร วรรณฤมล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.นิเวศน์ อรุณเบิกฟ้า	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.รวี ลงกานี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.ชิตชล ผลารักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.ดนุตา จามจรี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.พงษ์แก้ว อุดมสมุทรศิริ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ธนกร ช้างน้อย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.ศรัณย์ นักรบ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผศ.ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.ธนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.ปรีชา เจริญเจริญ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ อริยะเครือ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร
อ.ดร.ปฐมมาตี จงรักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.รจนา ชื่นศิริกุลชัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
อ.ดร.พนม ภูมวรงค์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.สุภารัตน์ สิทธิสมบัติ	มหาวิทยาลัยเนชั่น
รศ.ดร.พิศิษฐ์ สิงห์ใจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.วราชาติ มัธยมบุรุษ	มหาวิทยาลัยพะเยา
รศ.ดร.พัชรา ดันดีประภา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผศ.ดร.วสันต์ จอมภักดี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.รัฐภูมิ พรหมณะ	มหาวิทยาลัยพะเยา
อ.ดร.คณิเทพ ปิตุภูมิภาค	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ไพรัช ตระการศิริพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยู่ยธา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.อัครา ศรีพันธ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผศ.ดร.วัชรพงษ์ ธัชยพงษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.ธิดา ปิงเมือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผศ.ดร.อดิศักดิ์ ธีรานุพัฒนา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.วรทยา แจ้งกระจำจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.สนธิ สัตโยภาส	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.อรชร มณีสมษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ศุภกฤษ เมธีโกศพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.เดชา ทาปัญญา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.พวงพยอม ชิตทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.นัทธมน คงเจริญ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.กมลณัฏฐ์ พลวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ดร.ปรุฑม บุนนศิริตัน	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุโขทัย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.มนต์พิภย์ ตั้งเอกจิต	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.จิตมา กัตถัญญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.สมชาย ปรัชชาติกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.จตุพร เสถียรคง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.สุวรรณา เลหาะวิสุทธิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.กาญจนาณภัทร ปัญญาโกญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ดร.เอกรัฐ บุญเสียง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.ปัทมรัสมิ์ นาคนิษฐานนัต	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ดร.นิวุฒิ หวังชัย	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	รศ.ประวดี พันผาสุข	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.พหล ศักดิ์คะหพันธ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ผศ.ดร.ศุภกฤษ ธาราพิทักษ์วงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.จักรภาพ วงศ์ละคร	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ผศ.ดร.สิทธิชัย สาเอี่ยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.พุลพงษ์ สุขสว่าง	มหาวิทยาลัยบูรพา		

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

เป็นวารสารเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม

โดยมีเป้าหมายและขอบเขต (Aim and Scope) ที่รับตีพิมพ์บทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการศึกษา ที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่น และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหา และแนวทางแก้ไขของชุมชน และท้องถิ่น โดยมีองค์ประกอบทางด้านงานวิจัยที่บ่งชี้สภาพการเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่ ชุมชน และสังคม เป็นงานวิจัยที่มีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับของสังคม และงานวิจัยที่ใช้องค์ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น หรือสามารถคาดการณ์ ประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่นให้ยั่งยืน

รูปแบบของวารสาร

- กำหนดออก ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม
- บทความที่ตีพิมพ์ต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ บทความละ 2 ท่าน

รูปแบบการเขียนบทความ/บทความวิจัย

กองบรรณาธิการได้กำหนดระเบียบการส่งต้นฉบับไว้ให้ผู้เขียนยึดเป็นแนวทางในการส่งต้นฉบับสำหรับการตีพิมพ์ลง “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่” และกองบรรณาธิการสามารถตรวจสอบต้นฉบับก่อนการตีพิมพ์ เพื่อให้วารสารมีคุณภาพ สามารถนำไปใช้อ้างอิงได้ โดยวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ.2556-มีนาคม พ.ศ.2557 จะเป็นวารสารเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม โดยการกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Aims & Scope) ที่จะตีพิมพ์บทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการศึกษา ที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน โดยเนื้อหาของบทความควรจะนำเสนอให้เห็นถึงประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ในบทนำ ที่มาของปัญหา)
- การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย (มีผู้แต่งร่วมเป็นภาคเอกชนหรือตัวแทนชุมชน)
- กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (วิธีการทดลอง บทสรุปเชิงเสนอแนะ)
- ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น (ทฤษฎีและกรอบแนวคิด)
- การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว (ข้อเสนอแนะหลังบทสรุป)
- การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เป็น Outcome ของงาน พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์ และ Citation)
- แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป (เป็น Outcome ของงาน พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์ และ Citation)

การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการพิมพ์

1. **ตัวอักษร** : ใช้ตัวอักษร TH Sarabun PSK โดยชื่อบทความใช้อักษรตัวหนา ขนาด 20 pt ชื่อผู้เขียนและหัวข้อหลักใช้อักษรตัวหนา ขนาด 18 pt และเนื้อเรื่องใช้อักษรตัวปกติ ขนาด 16 pt
2. **การตั้งค่าหน้ากระดาษ** : บนและซ้าย ขนาด 1.5 นิ้ว ล่างและขวา ขนาด 1 นิ้ว
3. **ความยาวของเนื้อหา** : ไม่เกิน 15 หน้า รวมตารางรูปภาพ และเอกสารอ้างอิง
4. **รูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษในเนื้อเรื่องภาษาไทย** :
 - ชื่อวิทยาศาสตร์ คำขึ้นต้นให้ใช้อักษรตัวใหญ่ และใช้ตัวอักษรเอียง เช่น *Uglens acus*
 - ชื่อเฉพาะให้ขึ้นต้นด้วยตัวใหญ่ทุกคำ เช่น Berdmann, Lemmermann
 - ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกวงเล็บให้ใช้ตัวเล็ก เช่น random complete block design
 - ตัวย่อให้ใช้อักษรตัวใหญ่ทั้งหมด และควรมีคำเต็มบอกไว้ในการใช้ครั้งแรก เช่น (random complete block design, RCBD)

การเรียงลำดับเนื้อหา

1. **ชื่อเรื่อง (Title)** : ใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษเฉพาะตัวอักษรแรกของชื่อเรื่องเท่านั้นที่ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ (capital letter) นอกนั้นใช้ตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะ
2. **ชื่อผู้วิจัย** : เฉพาะผู้วิจัยหลักให้พิมพ์ด้วยตัวหนา โดยระบุสถานที่ทำงานหรือหน่วยงานที่สังกัด และอีเมล
3. **บทคัดย่อ (Abstract)** : (ภาษาไทยก่อนและตามด้วยภาษาอังกฤษ) เป็นการสรุปสาระสำคัญ ประเภทวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัยที่กระชับและชัดเจน ระบุตัวเลขสถิติที่สำคัญ ใช้ภาษารัดกุมเป็นประโยคสมบูรณ์และเป็นร้อยแก้ว ไม่แบ่งเป็นข้อๆ โดยบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่ควรเกิน 1 หน้ากระดาษขนาด A4 และให้ระบุคำสำคัญ (keywords) ไว้ท้ายบทคัดย่อในแต่ละภาษา
4. **บทนำ (Introduction)** : ให้เขียนอธิบายปัญหา วัตถุประสงค์ และการตรวจสอบเอกสาร
5. **ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)** : อธิบายถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองและอธิบายวิธีการศึกษาทดลอง
6. **ผลการวิจัย (Results)** : การเขียนเสนอผลการศึกษาควกระชับและแสดงการวิจัยถึงผลที่ชัดเจน หากมีตารางกราฟ หรือรูปภาพ ให้มีเนื้อหาหรือวิธีการอธิบายประกอบ
7. **การอภิปรายผล (Discussions)** : การเขียนอภิปรายผลการศึกษา เป็นการชี้แจงผลการวิจัยว่าตรงตามวัตถุประสงค์ สมมติฐานของการวิจัย สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้อื่นที่มีอยู่ก่อนหรือไม่ อย่างไร ด้วยเหตุผลใดเปรียบเทียบหรือตีความเพื่อเน้นความสำคัญของงานและสรุปให้เข้าใจง่ายที่สุด
8. **บทสรุปหรือข้อเสนอแนะ (Conclusion or Suggestions)** : ให้เขียนสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัยว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยเน้นถึงปัญหาหรือข้อโต้แย้งในสาระสำคัญ ตลอดจนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
9. **กิตติกรรมประกาศ หรือคำขอบคุณ (Acknowledgement)** : อาจจะมีหรือไม่ก็ได้ โดยเป็นการแสดงความขอบคุณผู้ช่วยเหลือในงานวิจัยแต่ไม่ได้เป็นผู้ร่วมในงานวิจัย

รูปแบบการเขียนรายการอ้างอิง

การอ้างอิงแบบแทรกปนไปกับเนื้อหา : เนื้อหาบทความใช้ระบบการอ้างอิงแบบนามปี (ชื่อ-นามสกุลของผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์) ตัวอย่างเช่นลมูล รัตตากร (2529) ได้กำหนดคุณสมบัติของ.....

เอกสารอ้างอิง : การเขียนเอกสารอ้างอิงให้เรียงเอกสารที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดตามลำดับอักษรตัวแรกของรายการที่อ้างอิง โดยเรียงลำดับแบบพจนานุกรม และให้เรียงภาษาไทยขึ้นก่อนภาษาอังกฤษ มีรูปแบบการเขียน ดังนี้

1. หนังสือ

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. **ชื่อหนังสือ**. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

สีลาภรณ์ บัวสาย. 2549. **เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

Courtney, T. K. 1965. **Physical Fitness and Dynamic Health**. New York: McGraw-Hill Inc.

2. วารสาร

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่อง. **ชื่อวารสาร** (ชื่อเต็มหรือย่อก็ได้). ปีที่ (ฉบับที่): เลขหน้าเริ่มต้น-เลขหน้าสิ้นสุด.

ไพฑูรย์ สีนารัตน์. 2531. การปฏิรูปหลักสูตรมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่กำลังพัฒนา. **อุดมศึกษา**. 13 (34): 14-20.

Elmastas, M., O. Isildak, I. Turkekal and N. Temar. 2007. Determination of antioxidant activity and antioxidant compounds in wild edible mushroom. **Food Composition and analysis**. 20: 337-345

3. วิทยานิพนธ์

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. **ชื่อวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ**. ระดับวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ คณะ สถาบันการศึกษา.

ยุริพรรณ แสนใจยา. 2545. **แนวทางการพัฒนาไรชาสุวิหะ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

4. เอกสารวิชาการอื่นๆ

ชื่อ สกุล. ผู้เขียนหรือหน่วยงาน. ปีที่พิมพ์. **ชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ**. ประเภทของเอกสาร. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดพิมพ์. สถานที่พิมพ์.

คณะกรรมการอำนวยการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย. 2549. **คู่มือคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์**. สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพมหานคร.

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. **ชื่อเรื่อง**. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: ชื่อ website (วัน เดือน ปี ที่สืบค้นข้อมูล)

วิจารณ์ พานิช. 2554. **วิชาการรับใช้สังคม**. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://www.gotoknow.org/posts/440436> (27 เมษายน 2556)

การส่งต้นฉบับ

1. ผู้ส่งบทความจะต้องทำหนังสือนำส่ง พร้อมทั้งระบุชื่อ-สกุล หมายเลขโทรศัพท์ และอีเมล โดยทางกองบรรณาธิการวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่จะติดต่อกลับไป เพื่อแจ้งผลการพิจารณา

2. จัดส่งต้นฉบับที่พิมพ์ตามข้อกำหนดของรูปแบบวารสาร จำนวน 3 ชุด พร้อมแผ่น CD บันทึกข้อมูล ส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนมาที่

กองบรรณาธิการ “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่”

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เลขที่ 202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

หรือเว็บไซต์ <http://www.research.cmru.ac.th>

การประเมินบทความต้นฉบับ

ต้นฉบับจะต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จากภายนอกมหาวิทยาลัยในสาขาวิชานั้นๆ จำนวน 2 ท่านต่อเรื่อง โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาจะเป็นผู้สรรหา เพื่อรับการประเมิน กรณีมีการแก้ไขสถาบันวิจัยและพัฒนาจะส่งผลการอ่านประเมินคืนผู้เขียนให้เพิ่มเติม แก้ไข หรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่แล้วแต่กรณี

หมายเหตุ

1. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ใน “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่” ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เนื้อหาบทความที่ปรากฏในวารสารเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน ทั้งนี้ไม่รวมความผิดพลาด อันเกิดจากเทคนิคการพิมพ์
3. ในกรณีเป็นบทความที่ส่งมาจากบุคคลภายนอก จะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการประเมิน และกลั่นกรองบทความจำนวน 3,000 บาท

The logo of Chiang Mai Rajabhat University is a large, light gray square with a thin black border. Two diagonal gray lines cross the square from the top-left to the bottom-right. The university's name is printed in the lower-left area of the square. The text is arranged in three lines: 'CHIANG MAI' in a medium-weight gray sans-serif font, 'RAJABHAT' in a bold black sans-serif font, and 'UNIVERSITY' in a medium-weight gray sans-serif font.

CHIANG MAI
RAJABHAT
UNIVERSITY

RAJABHAT CHIANG MAI RESEARCH JOURNAL

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14

202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์ 0-5388-5959 โทรสาร 0-5388-5950

E-mail: research_cmru@hotmail.com